

Actualisatie van de Biologische Waarderingskaart en Natura 2000 Habitatkaart van de Leiebermen ter hoogte van Kortrijk

Adviesnummer:	<u>INBO.A.4282</u>
Auteur:	Steven De Saeger & Andy Van Kerckvoorde
Contact:	Lieve Vriens (lieve.vriens@inbo.be)
Kenmerk aanvraag:	Werkprogramma 2021 van de samenwerkingsovereenkomst DVW/INBO; onderzoeksitem "Ecologische opvolging, evaluatie en advisering (voor)oeverzones i.f.v. het project Seine-Schelde pand 160" binnen thema "waterweg"
Geadresseerde:	De Vlaamse Waterweg nv Afdeling Regio West T.a.v. Jeroen Van Waeyenberge, Bert Claes en Peter Ratinckx Guldensporenpark 105 9820 Merelbeke Jeroen.VanWaeyenberge@vlaamsewaterweg.be Bert.Claeys@vlaamsewaterweg.be Peter.Ratinckx@vlaamsewaterweg.be
Cc:	Agentschap voor Natuur en Bos Joris Janssens (Joris.janssens@vlaanderen.be)

Dr. Maurice Hoffmann
Administrateur-generaal wnd.

Wijze van citeren: De Saeger S. & Van Kerckvoorde A. (2021). Actualisatie van de Biologische Waarderingskaart en Natura 2000 Habitatkaart van de Leiebermen ter hoogte van Kortrijk. (Adviezen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek; nr. INBO.A.4282). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

Aanleiding

De Vlaamse Waterweg nv (DVW) plant inrichtingswerken langs de Leie in het kader van het Europese waterwegenprogramma Seine-Schelde. Dit programma heeft als doel om de binnenvaartverbinding voor container- en duwvaartschepen te ontwikkelen tussen twee van Europa's belangrijkste industriële regio's, namelijk het Seine- en het Scheldebekken.

Langs het pand 160 van de Leie, van de sluis Harelbeke tot de sluis Menen, worden inrichtingswerken nagegaan van de bestaande bermen. Om de impact op ecologische waarden in beeld te brengen vraagt DVW een update van de Biologische Waarderingskaart (BWK) en Natura 2000 Habitatkaart.

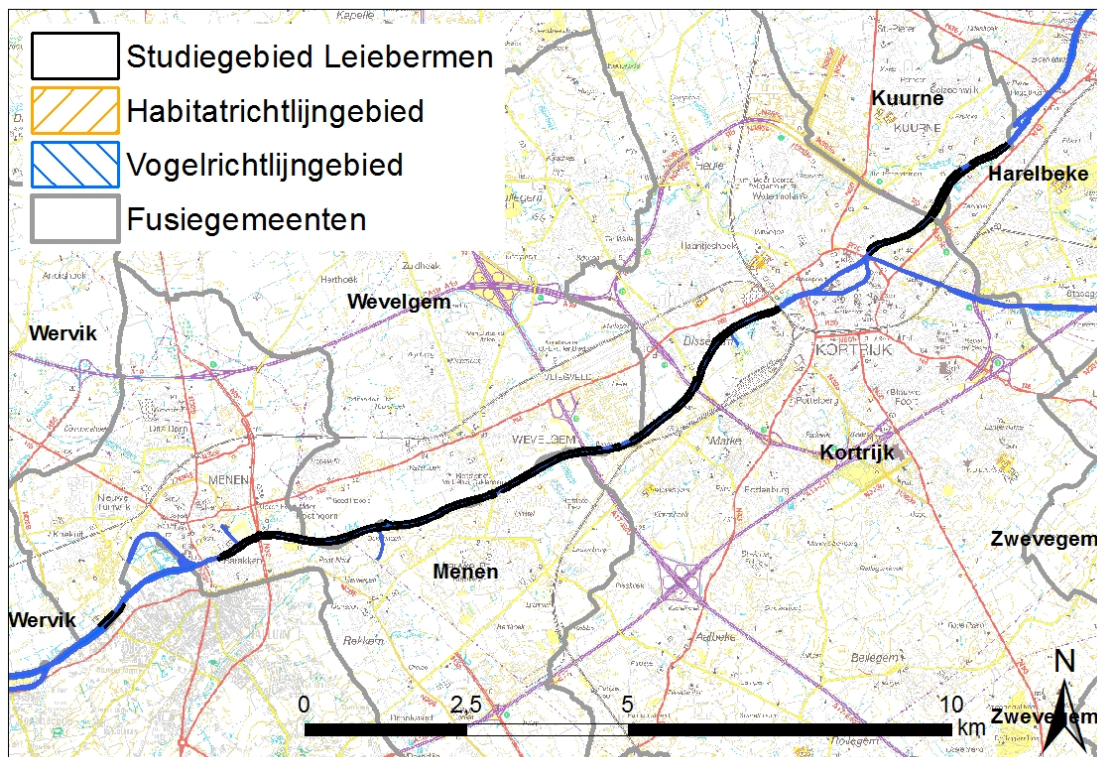
Vraag

Kan een afschrift van de geactualiseerde Biologische Waarderingskaart (BWK) en Natura 2000 Habitatkaart verkregen worden?

Toelichting

1 Situering

Het studiegebied is afgebakend in overleg met DVW en ligt langs de Leie in de gemeenten Menen, Wevelgem, Kortrijk en Harelbeke. Het gebied ligt niet in een Speciale Beschermingszone (Figuur 1).

Figuur 1: Ligging van het geïnventariseerde Leiebermen (Bron: topokaart AGIV 2008)

2 BWK- en bermkartering

Binnen het studiegebied zijn de Leiebermen in de zomer van 2021 gebiedsdekkend gekarteerd via de methodiek uitgewerkt in Van Uytvanck *et al.* (2017). Zo worden graslandvegetaties ingedeeld in verschillende types, afhankelijk van de soortensamenstelling:

- Graslandfase 0 is een soortenarm grasland gedomineerd door Engels raaigras of Italiaans raaigras.
- In graslandfase 1 is de bedekking van raaigras minder dan de helft van de grasmat. Ruw beemdgras neemt de dominante rol over.
- Bij graslandfase 2 is er dominantie van andere grassen zoals gestreepte witbol, glanshaver, grote vossenstaart en/of kamgras.
- Graslandfases 3, 4 en 5 kennen een mozaïekpatroon van verschillende grassen en kruiden en vormen botanische doelen. Het onderscheid wordt bepaald door de specifieke soortensamenstelling (zie tabel 7 in Van Uytvanck *et al.* 2017).
- Verstoord grasland kent een hoog aandeel aan pionierssoorten zoals kamille spp., grote klaproos, herderstasje, paarse dovenetel, varkensgras, perzikkruid of kruipertje.
- Verruigd grasland wordt gekenmerkt door bv. grote brandnetel, kleeftkruid, ridderzuring, akkerdistel, speerdistel, kweek of bramen.

Op basis van de criteria in de veldsleutel graslanden (De Saeger & Wouters 2018) is nagegaan indien een graslandtype een habitat of regionaal belangrijk biotoop vormt. De karteereenheden worden omgezet in BWK-eenheden via de bijlage 4 uit Van Uytvanck *et al.* (2017).

3 Resultaten

De kaarten worden weergegeven in de figuren 2a, 2b en 2c en zijn als shapefile toegevoegd (zie bijlage 1). Op en langs de Leiebermen zijn geen Natura 2000 habitattypen en geen regionaal belangrijke biotopen aangetroffen.

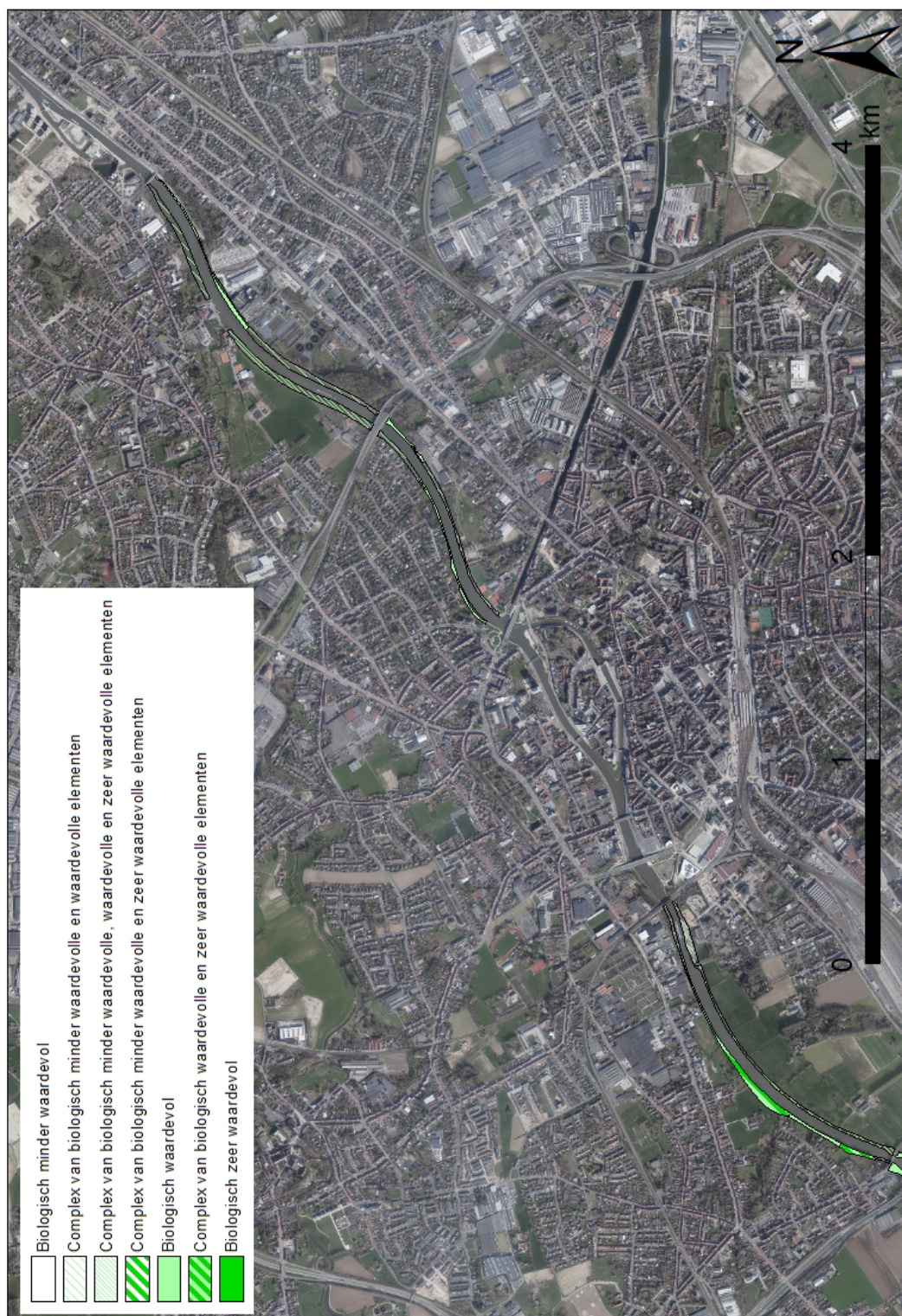
Voor de leesbaarheid is in de figuren 2a, 2b en 2c enkel de biologische waarde weergegeven met een kleurenlegende. Alle data over de karteringseenheden en habitatcodes per kaartvlak zijn in het digitaal bestand terug te vinden. Het digitaal bestand is qua opbouw identiek aan deze van de recentste BWK & Habitatkaart (De Saeger *et al.* 2020). De attribuutvelden van de kaartlaag vermelden zowel de karteringseenheden van de BWK als de eventueel voorkomende Natura 2000-habitattypen en regionaal belangrijke biotopen, elk met hun procentueel aandeel binnen de afgebakende percelen.

De actualisaties zullen automatisch deel uitmaken van de volgende officiële versie van de BWK en Natura 2000-habitatkaart (voorzien eind 2023).

Conclusie

De actualisatie van de BWK en Natura 2000 Habitatkaart van het gevraagde studiegebied is in 2021 afgerond. De resultaten worden weergegeven in de figuren 2a, 2b en 2c. De resultaten van de bermkartering worden samen met deze van de aangrenzende panden (De Saeger & Van Kerckvoorde 2021) als shapefile toegevoegd (zie bijlage 1). Deze actualisatie geeft het recentste grondgebruik en de aanwezige vegetaties weer binnen het studiegebied en vervangt hier bijgevolg de BWK en Natura 2000 Habitatkaart uitgave 2020 (De Saeger *et al.* 2020).

Figuur 2a: De geactualiseerde Biologische Waarderingskaart van het studiegebied (Bron INBO: 2021; luchtfoto AGIV 2020)

Figuur 2b: De geactualiseerde Biologische Waarderingskaart van het studiegebied (Bron INBO: 2021; luchtfoto AGIV 2020)

Figuur 2c: De geactualiseerde Biologische Waarderingskaart van het studiegebied (Bron INBO: 2021; luchtfoto AGIV 2020)

Referenties

AGIV (2008). Topografische kaart, 1:100 000, Vlaanderen, digitale versie.

AGIV (2020). Orthofoto's, middenschallig, kleur, opname 2020, digitale versie.

Declerck K. (Ed.) (2007). Europees beschermde natuur in Vlaanderen en het Belgisch deel van de Noordzee: habitattypen: dier- en plantensoorten. Mededelingen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, 2007.01. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek: Brussel. ISBN 978-90-403-0267-1. 584 pp.

De Saeger S., Guelinckx R., Oosterlynck P., De Bruyn A., Debusschere K., Dhaluin P., Erens R., Hendrickx P., Hendrix R., Hennebel D., Jacobs I., Kumpen M., Opdebeeck J., Spanhove T., Tamsyn W., Van Oost F., Van Dam G., Van Hove M., Wils C. & Paelinckx D. (red.) (2020). Biologische Waarderingskaart en Natura 2000 Habitatkaart, uitgave 2020. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2020 (35). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

De Saeger S. & Van Kerckvoorde A. (2021). Actualisatie van de Biologische Waarderingskaart en Natura 2000 Habitatkaart langs de Leie ter hoogte van Kortrijk. (Adviezen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek; nr. INBO.A.4260). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

De Saeger S. & Wouters J. (2018). BWK en Habitatkartering, een praktische handleiding. Deel 5: de graslandsleutel. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2018 (4). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. DOI: doi.org/10.21436/inbor.13847497

Van Uytvanck J., Van Kerckvoorde A., Vandevoorde B. & De Blust G. (2017). Evaluatie en optimalisatie van de inventarisatiemethodiek en de beheerevaluatie voor bermen en dijken. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2017 (32). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. Doi: [10.21436/inbor.12764745](https://doi.org/10.21436/inbor.12764745)

Bijlage 1: Digitale kaartlaag

Digitaal bestand (shapefile in ArcMap-formaat) met de gewijzigde kaartvlakken naar aanleiding van de in het kader van dit advies gevraagde actualisaties: INBO.A.4282_bijlage1 (gecomprimeerde map). Voor de volledigheid zijn ook de aangrenzende kaartvlakken van advies 4260 (De Saeger & Van Kerckvoorde 2021) aan het digitaal bestand toegevoegd.

Voor opbouw en beschrijving van de attribuuTvelden van het digitaal bestand wordt verwezen naar De Saeger *et al.* 2020.

Voor meer informatie over de karteringseenheden van de BWK en de Natura 2000 habitattypen wordt verwezen naar Vriens *et al.* 2011, Decler (2007) en <http://www.ecopedia.be/>.